

KANTAVAD TULEKUSTUTID

**Osa 7: Omadused, talitlusnõuded
ja katsemeetodid**

Portable fire extinguishers

**Part 7: Characteristics, performance
requirements and test methods**

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard:

- on Euroopa standardi EN 3-7:2004+A1:2007 “Portable fire extinguishers – Part 7: Characteristics, performance requirements and test methods” ingliskeelse teksti identne tõlge eesti keelde ning tõlgendamise erimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest,
- omab sama staatust, mis jõustumisteate meetodil vastuvõetud originaalversioon,
- on kinnitatud Eesti Standardikeskuse 30.03.2010 käskkirjaga nr 49,
- jõustub sellekohase teate avaldamisel EVS Teataja 2010. aasta aprillikuu numbris.

Standardi on tõlkinud Tiido ja Partnerid Keeleagentuur OÜ, eestikeelse kavandi ekspertiisi tegi Margo Tähe, standardi on heaks kiitnud tehniline komitee EVS/TK 5 “Tuletõrje- ja päästevahendid”.

Standardi avaldamist korraldas Eesti Standardikeskus ning rahastas Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium.

Euroopa standardimisorganisatsioonide poolt rahvuslikele liikmetele Euroopa standardi teksti kättesaadavaks tegemise kuupäev on 08.08.2007.

Date of Availability of the European Standard EN 3-7:2004+A1:2007 is 2007-08-08.

Käesolev standard on eestikeelne [et] versioon Euroopa standardist EN 3-7:2004+A1:2007. Teksti tõlke avaldas Eesti Standardikeskus ja see omab sama staatust ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 3-7:2004+A1:2007. It was translated by Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.

13.220.10 Tuletõrje

Võtmesõnad: katsetamine, märgistamine, spetsifikatsioonid, talitlusnõuded, tulekahjud, tulekatsed, tulekustuti, tuletõrje, tuletõrjeseadmed

Hinnagrupp U

Standardite reprodutseerimis- ja levitamiseõigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse poolt antud kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, palun võtke ühendust Eesti Standardikeskusega:

Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; www.evs.ee; telefon: 605 5050; e-post: info@evs.ee

English Version

Portable fire extinguishers – Part 7: Characteristics, performance requirements and test methods

Extincteurs d'incendie portatifs – Partie 7: Caractéristiques, performances et méthodes d'essai

Tragbare Feuerlöscher – Teil 7: Eigenschaften, Leistungsanforderungen und Prüfungen

This European Standard was approved by CEN on 5 March 2003 and includes Amendment 1 approved by CEN on 30 June 2007.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: rue de Stassart, 36 B-1050 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA.....	4
1 KÄSITLUSALA.....	5
2 NORMIVIITED	5
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	5
4 ÜLDISED NÕUDED.....	7
4.1 Kantavate tulekustutite kirjeldus	7
4.2 Väljastuse juhtimine	8
4.3 Tööasend	8
4.4 Voolikukoost.....	8
4.5 Survegaasid.....	8
4.6 Salvestatud rõhuga kustutid	8
5 KANTAVATE TULEKUSTUTITE KATSETAMINE.....	9
6 NOMINAALTÄITEKOGUSED, TÄITMISTOLERANTSID JA MINIMAALNE VÕIMSUS.....	9
6.1 Nominaaltäitekogused	9
6.2 Täitmistolerantsid.....	9
6.3 Tühjendusava disain, välja arvatud süsihappegaas-tulekustutid	9
6.4 Minimaalsed tulekustutusaine efektiivsusastased.....	10
7 TALITLUSE KESTUS, JÄÄKLAENG JA TÖÖTEMPERATUUR	13
7.1 Talitluse kestus	13
7.2 Jääklaeng.....	13
7.3 Väljastamine	13
7.4 Tõhusa töötemperatuuri vahemik	14
8 SURVEGAASI SÄILITAMINE	14
8.1 Kontrollimine	14
8.2 Lubatavad tasemed	15
8.3 Katsed toodangu lekete tuvastamiseks	15
9 DIELEKTRILISUSE KATSE VEEBAASILISTELE KUSTUTITELE.....	15
9.1 Üldised nõuded	15
9.2 Nõutav võimsus	15
10 NÕUDED KOMPONENTIDELE.....	16
10.1 Üldised nõuded	16
10.2 Mehhanismide/seadmete talitus- ning emissioonikontroll	16
10.3 Kaitseseadis.....	16
10.4 Veebaasil kantavate tulekustutite filter	17
10.5 Vooliku- ja ühendussüsteemid.....	17
10.6 Juhtklapp.....	17
11 RÕHUNÄIDU VAHENDID	18
11.1 Rõhumõõdik.....	18
11.2 Rõhunäidik	19
12 KANTAVATE SÜSIHAPPEGAASKUSTUTITE LEHTRID	19
13 KANTAVA KUSTUTI PAIGALDUSKLAMBER.....	19
14 KORROSIOONIKINDLUS	20
14.1 Vastupidavus välisele korrosioonile.....	20
14.2 Veebaasiliste kustutite vastupidavus tulekustutusainele	20

15	TULEKUSTUSTUSTÕHUSUS	20
15.1	Üldised nõuded	20
15.2	Klass A tulekustutusaine efektiivsustase	20
15.3	Klass B tulekustutusaine efektiivsustase	20
15.4	A1 Klass F tulekustutusaine efektiivsustase	21
16	KANTAVA TULEKUSTUTI TÄHISTAMINE	21
16.1	Värvus	21
16.2	Märgistus	21
17	HOOLDUS	24
Lisa A	(normlisa) Talitluse kestus, jääklaengu katsetamine	25
Lisa B	(normlisa) Töötemperatuuri vahemik	26
Lisa C	(normlisa) Dielektriline katse	27
Lisa D	(normlisa) Talitlus- ja emissioonikontrollimise mehhanismid ja seadmed	29
Lisa E	(normlisa) Voolikuomaduste katse	30
Lisa F	(normlisa) Juhtklapi katse	31
Lisa G	(normlisa) Lehtri katse	32
Lisa H	(normlisa) Korrosioonikindlus	33
Lisa I	(normlisa) Tulekatsed	34
Lisa J	(normlisa) Puidu niiskussisalduse mõõtmine	42
Lisa K	(normlisa) Põrutuskatse	43
Lisa L	(normlisa) A1 Erinõuded Klass F tulekustutitele	45
Lisa M	(normlisa) A1 Polaarsed lahused	50
	Kasutatud kirjandus	52

EESSÕNA

Dokumendi (EN 3-7:2004+A1:2007) on ette valmistanud CENi tehniline komitee CEN/TC 70 "Manual means of fire fighting equipment", mille sekretariaati haldab AFNOR.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2008. a veebruariks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2008. a veebruariks.

Käesolev dokument sisaldab muudatust 1, mille CEN kiitis heaks 06.30.2007.

Käesolev dokument asendab standardi EN 3-7:2004.

Muudatusega lisandunud teksti algus ja lõpp või teksti muutused paranduste sisseviimisel on märgistatud tekstis sümbolitega **A1** **A1**.

Standard EN 3 koosneb üldpealkirja "Kantavad tulekustutid" all järgmistest osadest:

A1 kustutatud tekst **A1**

- Osa 6¹⁾: Nõuded kantavate tulekustutite vastavuse tõendamisele tulenevalt standardi EN 3 jaotistest 1 kuni 5.
- Osa 7: Omadused, talitlusnõuded ja katsetusmeetodid.
- Osa 8: Lisanõuded standardile EN 3-7 konstruktsiooni, survetaluvuse ja mehhaaniliste katsetuste osas tulekustutitele, mille maksimaalne lubatud rõhk on võrdne või väiksem kui 30 bar.
- Osa 9: Lisanõuded standardile EN 3-7 survetaluvuse osas CO₂-kustutitele.
- Osa 10²⁾: Nõuded kantava tulekustuti vastavuse hindamiseks standardi EN 3 jaotisele 7.

CEN/CENELECI sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveitsi, Taani, Tšehhi Vabariik, Ungari ja Ühendkuningriik.

1) EN 3-6 on kavandatud asendada standardiga EN 3-10.

2) EN 3-10 ajakohastab ning täiendab standardit EN 3-6. Standard EN 3-10 on kavandatud asendama standardit EN 3-6.

1 KÄSITLUSALA

Käesolev standard määrab omadused, talitlusnõuded ning katsetusmeetodid kantavatele tulekustutitele.

Tulekustuti sobivus põlevgaasi kustutamiseks (C klassi tulekahjud) jääb tootjate enda otsustada, kuid see kehtib ainult pulbertulekustutitele, mille tulekustutusaine efektiivsustase vastab klassile B või klassile A ja B.

Kustutite sobivus kasutamiseks D tulekahjude puhul (põlevate metallidega seonduvad tulekahjud) jääb katsetulekahjude suhtes antud standardi käsituslusalast välja. Kuid D tulekahjudele sobivad kustutid on kõigi teiste nõuete puhul käesoleva standardiga pulberkustutite suhtes haaratud.

A1 F klassi tulekahjude puhul on ohtlik kasutada pulber- ning süsihappegaaskustutiteid. Seepärast ei ole pulber- ning süsihappegaaskustutitele selles Euroopa standardis antud vastavust F klassi klassifikatsiooniga. **A1**

MÄRKUS Põlevate metallide kustutamine on nii spetsiifiline (sõltudes metallist, selle seisundist, tulekahju konfiguratsioonist jne), et ei ole võimalik pakkuda standardset esinduslikku katselõket. Seepärast määratakse kustutite efektiivsus klassi D kuuluvate tulekahjude likvideerimisel iga üksikjuhtumi puhul eraldi.

2 NORMIVIITED

Käesolevas standardis on hõlmatud nii dateeritud kui dateerimata viited teistele dokumentidele. Normiviited tsiteeritakse vastavates kohtades tekstis ning nende loetelu on esitatud alljärgnevalt. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EN 2 *Classification of fires*

ISO 9227 *Corrosion katses in artificial atmospheres – Salt spray katses*

ISO 657-1 *Hot-rolled steel sections – Part 1: Equal-leg angles – Dimensions*

ISO 4470 *Sawn timber – Determination of the average moisture content of a lot*

Farbregister RAL-841-GL

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Käesoleva standardi rakendamisel kasutatakse järgmisi termineid ja määratlusi:

3.1

tulekustuti (*fire extinguisher*)

seade, mis sisaldab tulekustutusainet, mida saab seadmest väljutada siserõhu toimele ning edasiselt suunata tulle

MÄRKUS Rõhuks võib olla salvestatud rõhk või survepadrunis asuva survegaasi vabanemisel tekkiv rõhk.

3.2

kantav tulekustuti (*portable fire extinguisher*)

tulekustuti, mis on ette nähtud kaasaskandmiseks ja käsitsi kasutamiseks ning mille mass töökorras olekus ei ületa 20 kg

MÄRKUS Käesolevas standardis viidatakse kantavale tulekustutile kui "kustutile".